

Lavere transaktionsomkostninger ved indkøb af rådgiverydelser

Forslag fra DI Rådgiverne

Rådgiverbranchen oplever, at transaktionsomkostningerne i forbindelse med offentlige indkøb af rådgiverydelser er ude af proportioner set i forhold til kontraktværdierne af de ydelser, der bliver købt. De høje transaktionsomkostninger skyldes især de valgte udbudsformer samt de krav, indkøbere stiller til tilbudsmaterialet.

Det er samtidig oplevelsen, at transaktionsomkostningerne er særligt høje ved køb af ydelser under EU's tærskelværdier, og at de offentlige indkøbere ikke i tilstrækkeligt omfang udnytter mulighederne for brug af markedsafdækning og tilbudsindhentning.

DI Rådgiverne har en række konkrete forslag til at sænke transaktionsomkostningerne. Forslagene flugter med anbefalingerne i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vejledning fra 2014: *"Udbud af videnrådgivning. Vejledning til udbudspraktikere."*

Forslagene drejer sig ikke om at ændre udbudsloven, men ændre adfærd og sikre, at udbudslovens nye muligheder udnyttes bedre. Se blandt andet "18 gode råd til køb af rådgiverydelser" her:

http://raadgiverne.di.dk/SiteCollectionDocuments/Foreningssites/viden.di.dk/18%20gode%20rådfolder_150x150_WEB.pdf

Forslag

DI Rådgiverne stiller derudover følgende forslag til nedbringelse af transaktionsomkostninger:

- **Opdatering af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vejledning fra 2014: "Udbud af videnrådgivning. Vejledning til udbudspraktikere"**
  - DI Rådgiverne ser frem til en revision af vejledningen. DI Rådgiverne, Foreningen af Rådgivende Ingeniører og DANSKE ARK har i et høringsvar understreget, at organisationerne er enige i indholdet i den eksisterende vejledning, men foreslår at den reviderede vejledning:
    - Bliver kortere og mere overskuelig end den nuværende, for eksempel ved at opbygge den som et opslagsværk, indsætte skemaer o.lign.
    - Indledes med en one-pager, der beskriver de centrale anbefalinger.

Begrundelse: Den eksisterende vejledning adresserer de helt centrale årsager til, at transaktionsomkostninger ved køb af rådgiverydelser bliver uforholdsmæssigt høje. En nemt tilgængelig og overskuelig vejledning vil derfor være en vigtig hjælp til indkøberne, når de skal købe rådgiverydelser.

- **Udbred anbefalingerne gennem informationskampagne og kontrol med statslige udbud**
  - DI Rådgiverne anbefaler, at KFST iværksætter en større informations- og uddannelseskampagne vedrørende vejledningens anbefalinger over for ansvarlige ledere og indkøbere i offentlige institutioner, så der sikres et bredt kendskab til anbefalingerne.
  - DI Rådgiverne anbefaler, at KFST gennemfører en dialog med relevante organisationer om anbefalingerne.

- DI Rådgiverne anbefaler, at KFST overvåger, at statslige indkøbere sikrer, at der er proportionalitet i deres indkøbs - og udbudsprocesser. Konkret foreslås det, at KFST gennemfører stikprøveundersøgelser af konkrete udbud/indkøb af rådgiverydelser over en periode i udvalgte ministerier og styrelser.

Begrundelse: DI Rådgiverne vurderer, at det ikke er tilstrækkeligt alene at opdatere vejledningen – selvom den er vigtig. Hvis det skal lykkes for alvor at nedbringe transaktionsomkostningerne, vurderes det afgørende, at der også fra central myndighedsside gennemføres en bred informations- og uddannelseskampagne, dialog med centrale organisationer samt kontrol fx ved en stikprøveundersøgelse af udvalgte statslige institutioner for at sætte yderligere fokus på betydningen af proportionalitet i indkøbene.

➤ **Pilotprojekt om opgørelse af tidsforbrug i det offentlige**

- DI Rådgiverne foreslår at gennemføre et pilotprojekt, hvor stat, kommuner og regioner i en periode opgør dels eget ressourceforbrug, dels ansøgernes/tilbudsgivernes ressourceforbrug i forbindelse med indkøb af rådgiverydelser. For så vidt angår kommuners og regioners deltagelse kan pilotprojektet for eksempel være en del af de kommende økonomiaftaler med kommuner og regioner.
- Pilotprojektet foreslås at bestå af følgende elementer:
  - I en afgrænset periode, for eksempel på 6 måneder, opgør et repræsentativt udsnit af statslige institutioner, kommuner og regioner det samlede ressourceforbrug i forbindelse med indkøb og udbud af rådgiverydelser. Det kan overvejes, om også andre ydelser skal indgå - afhængig af resultatet af forskningsrapporten om transaktionsomkostninger.
  - Opgørelsen skal dække de ressourcer, som ordregivere og ansøgere/tilbudsgivere anvender i indkøbs- eller udbudsprocessen:
    - For ordregiverne er det blandt andet ressourcer til forberedelse af indkøbet, herunder gennemførelse af markedsdialog, udarbejdelse af udbudsmaterialet, evaluering af ansøgninger og tilbud og kommunikation, herunder afslag, til tilbudsgiverne.
    - For ansøgere og tilbudsgivere er det blandt andet ressourcer til deltagelse i markedsdialog, læsning af udbudsmaterialet, udarbejdelse af prækvalifikations- og tilbudsmateriale og evt. forberedelse til og deltagelse i præsentationsmøder.
  - Ressourceforbruget opgøres således:
    - Ordregiverens anslåede tidsforbrug i timer x timepris +
    - Eventuelt ekstern rådgivers tidsforbrug x timepris +
    - Ansøgere/tilbudsgiveres anslåede (vurderes ved at spørge to tilbudsgivere) tidsforbrug i timer x timepris

Begrundelse: Fra dialogmøder med offentlige indkøbere er det et klart indtryk, at indkøberne ikke er klar over, hvor mange ressourcer de selv eller virksomhederne anvender i forbindelse med indkøb. Da regningen for ressourceforbruget i vid udstrækning havner hos de offentlige indkøbere i sidste ende, vil større kendskab til det reelle ressourceforbrug formentlig kunne medvirke til at mindske dette.

➤ **Analyse- og udviklingsprojekt om incitamenter i offentlige indkøb**

- Det er DI Rådgivernes indtryk, at offentlige indkøbere ikke bliver målt på eller belønnet for at sikre lave transaktionsomkostninger for dem selv eller tilbudsgiverne. Det foreslås at igangsætte et projekt, der afdækker indkøbsafdelingernes incitamentsstrukturer.

Projektet skal have som målsætning, at kunne opstille supplerende mål/incitamenter for indkøbsafdelingerne rettet mod at holde transaktionsomkostningerne nede.

Begrundelse: Offentlige indkøbere bliver typisk ikke målt på, om de tilrettelægger indkøbene så de indebærer så lave transaktionsomkostninger for dem selv og tilbudsgiverne som muligt. Der er derfor behov for at udvikle nye og langsigtede incitamenter, der kan supplere de nuværende. Det skal understreges, at disse incitamenter skal ses som et supplement til de nuværende incitamenter som eks. besparelsesmål m.v.